

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 sierpnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XIII Wydział Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący:	SSO Rafał Młyński
Protokolant:	sekr. sądowy Weronika Stopczyńska

po rozpoznaniu w dniu 16 sierpnia 2017 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy C. Z. (1)

przeciwko (...) w W.

o ponowne ustalenie prawa do emerytury policyjnej

na skutek odwołania C. Z. (1)

od decyzji (...) w W.

z dnia 5 września 2016 r. nr (...)

1. oddala odwołanie,

2. zasądza od C. Z. (1) na rzecz (...) w W. kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

(...) w W. decyzją z dnia 5 września 2016 r. odmówił C. Z. (1) ponownego ustalenia prawa do emerytury policyjnej. W uzasadnieniu organ emerytalny wskazał, iż decyzją z 30 października 2013 r. stwierdził ustanie prawa C. Z. (2) do emerytury policyjnej z dniem 28 stycznia 2013 r. i postanowił wstrzymać jej wypłatę od 1 listopada 2013 r., z uwagi na fakt, iż został on uznany winnym popełnienia przestępstwa z art. 228 § 2 kk prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Lubinie z 21 stycznia 2013 r., a przepisy ustawy zaopatrzeniowej nie przewidują przywrócenia prawa do świadczenia w wyniku zatarcia kary.

Od powyższej decyzji odwołanie złożył C. Z. (1) (reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika) zarzucając jej naruszenie art. 106 kk, w zw. z art. 10 ust. 2 i art. 39 ustawy zaopatrzeniowej w takim zakresie, w jakim pominął fakt, iż odwołujący się jest osobą niekaraną, wobec czego ustały przesłanki wstrzymania wypłaty świadczenia. Wobec powyższego wniósł o ustalenie, iż od dnia 1 sierpnia 2016 r. przysługuje mu prawo do świadczenia emerytalno – rentowego na podstawie ustawy zaopatrzeniowej oraz o zasądzenie od organu emerytalnego na jego rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. W uzasadnieniu swego stanowiska wskazał, iż w jego ocenie fakt skazania, z chwilą jego zatarcia nie może rodzić dla niego żadnych negatywnych konsekwencji, wobec przywrócenia mu statusu osoby niekaranej. W konsekwencji ma to rodzić skutek w granicach uprawnienia do ponownego ustalenia prawa do świadczenia emerytalnego i podjęcia jego wypłaty.

Pozwany organ emerytalny w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w podwójnej wysokości stawki minimalnej.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny :

C. Z. (1) (ur. (...)) nabył prawo do emerytury policyjnej na mocy decyzji z dnia 2 lipca 2012 r. (k. 18 a.r.)

W dniu 23 października 2013 r. i 29 października 2013 r. do organu emerytalnego wpłynęły pisma Prezesa Sądu Rejonowego w Lubinie, informujące o skazaniu C. Z. (1) prawomocnym wyrokiem za przestępstwo, o którym mowa w art. 10 ust. 2 ustawy zaopatrzeniowej. (k. 35-38 a.r.)

Sąd Rejonowy w Lubinie II Wydział Karny wyrokiem z 21 stycznia 2013 r. uznał C. Z. (1) za winnego popełnienia czynów z art. 228 § 3 kk, 228 § 1 kk, art. 231 § 2 kk z tym ustalenie, że czynów tych dopuścił się w warunkach ciągu przestępstw z art. 91 § 1 kk i za to na podstawie art. 228§3 kk w zw. z art. 91§ 1 kk, w zw. z art. 33§ 2, § 1 o § 3 kk wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności oraz karę 120 stawek dziennych grzywny przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 100 zł. (k. 48 sygn. akt XIII U 123/14)

W związku ze skazaniem odwołującego się prawomocnym wyrokiem Sądu, (...) decyzją z dnia 30 października 2013 r. na podstawie art.10 ust.2 policyjnej ustawy emerytalnej stwierdził ustanie z dniem 28 stycznia 2013 r. prawa odwołującego się do emerytury policyjnej i postanowił wstrzymać od dnia 1 listopada 2013 r. wypłatę świadczenia emerytalnego. (k. 40 a.r.) Decyzja ta została przez C. Z. (1) zaskarżona do Sądu Okręgowego w Warszawie. Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 24 kwietnia 2014 r. oddalił odwołanie. Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 16 maja 2014 r. (k. 63 sygn. akt XIII U 123/14)

W dniu 12 sierpnia 2016 r. C. Z. (1) zwrócił się do organu emerytalnego o ponowne naliczenie i wznowienie wypłaty świadczenia od sierpnia 2016 r. We wniosku wskazał, iż przesłanki uzasadniające wstrzymanie wypłaty świadczenia ustały, bowiem nie figuruje już on w Kartotece Karnej Krajowego Rejestru Karnego. (k. 56-57 a.r.)

Zaskarżoną decyzją z 5 września 2016 r. organ emerytalny odmówił C. Z. (1) ponownego ustalenia prawa do policyjnej emerytury, argumentując, iż przepisy ustawy zaopatrzeniowej nie przewidują przywrócenia prawa do świadczenia w wyniku zatarcia kary. (k. 58 a.r.)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił, w oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach sprawy. Dokumenty te nie były przez strony kwestionowane, jak też Sąd nie znalazł podstaw by wiarygodność tych dokumentów kwestionować.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Odwołanie jest niezasadne i jako takie podlegało oddaleniu.

Jak wynika z art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. z 2016 r. poz. 708), Prawo do świadczeń ustaje:

- 1) gdy przestanie istnieć którykolwiek z warunków wymaganych do uzyskania prawa do świadczeń;
- 2) jeżeli osoba pobierająca świadczenie uzależnione od inwalidztwa lub niezdolności do pracy, pomimo skierowania na badania lekarskie, nie poddała się tym badaniom bez uzasadnionej przyczyny;
- 4) w razie śmierci osoby uprawnionej;
- 5) w razie skazania funkcjonariusza, który ma ustalone prawo do emerytury lub renty, prawomocnym wyrokiem sądu, o którym mowa w art. 10 ust. 2.

Zgodnie zaś z dyspozycją art. 10 ust.2 ustawy, skazanie emeryta albo rencisty prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne lub przestępstwo skarbowe umyślne, ścigane z oskarżenia publicznego, popełnione w związku z wykonywaniem czynności służbowych i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, albo za przestępstwo

określone w art. 258 Kodeksu karnego lub wobec którego orzeczono prawomocnie środek karny pozbawienia praw publicznych za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe popełnione przed zwolnieniem ze służby, powoduje utratę prawa do zaopatrzenia emerytalnego na podstawie ustawy.

Na gruncie niniejszej sprawy bezspornym było, iż C. Z. (1) został prawomocnie uznany przez Sąd Rejonowy w Lubinie II Wydział Karny wyrokiem z 21 stycznia 2013 r. za winnego popełnienia czynów z art. 228 § 3 kk, 228 § 1 kk, art. 231 § 2 kk, co leżało u podstaw prawomocnej decyzji organu emerytalnego z 30 października 2013 r. stwierdzającej ustanie prawa do emerytury policyjnej z dniem 28 stycznia 2013 r. (dniem uprawomocnienia się wyroku sądu karnego) i wstrzymanie wypłaty świadczenia od 1 listopada 2013 r.

Przedmiotem analizy Sądu był wpływ podniesionej przez C. Z. (1) kwestii zatarcia skazania na jego prawo do emerytury policyjnej.

W ocenie Sądu zatarcie skazania nie może odnieść skutku w stosunku do zaskarżonej decyzji, niezależnie od tego, w jakiej dacie decyzja ta została wydana. W przypadku funkcjonariuszy służb mundurowych jednym z warunków nabycia prawa do emerytury policyjnej jest określony w art. 10 ust. 2 policyjnej ustawy emerytalnej warunek niekaralności za przestępstwo wymienione w tym przepisie, które zostało popełnione przed zwolnieniem ze służby. Tym samym nabycie bądź utrata prawa do świadczeń emerytalnych następuje niezależnie od działań organu rentowego, ale z mocy ustawy, czyli następuje nie z chwilą wydania przez organ rentowy decyzji o przyznaniu bądź ustaniu prawa do świadczeń, ale z chwilą, gdy zostaną spełnione wszystkie wymagane ustawą warunki konieczne do uzyskania prawa, albo z chwilą, gdy ustanie którykolwiek z wymaganych ustawą warunków koniecznych do uzyskania prawa do świadczenia (art. 39 ust. 1 pkt 5 ustawy o zaopatrzeniu funkcjonariuszy). Z treści powołanych wyżej przepisów wynika, że w przypadku prawomocnego skazania funkcjonariusza następuje nieodwracalna utrata prawa do zaopatrzenia emerytalnego na podstawie ustawy ze skutkiem od chwili prawomocnego skazania, a nie z chwilą wydania decyzji przez organ rentowy, przy czym ustawa nie przewiduje sytuacji "przywrócenia" prawa do świadczenia zaopatrzeniowego. W związku z powyższym należało uznać, że prawo wnioskodawcy do emerytury policyjnej ustało z dniem 28 stycznia 2013 r., czyli z dniem uprawomocnienia się skazującego go wyroku sądowego, a więc jeszcze przed zatarciem skazania. Niezależnie od tego już w tym miejscu trzeba zauważyć, że zatarcie skazania nie oznacza, że przestępstwo nie zostało popełnione, oznaczając jedynie, że od chwili zatarcia skazania (a więc na przyszłość) skazany ma status osoby niekaranej. Niewątpliwie z chwilą zatarcia skazania uważa się je za niebyłe (art. 106 k.k.), przy czym skuteczność tej zasady aktualizuje się z chwilą nastąpienia zatarcia skazania, co oznacza, że skazanie uznaje się za niebyłe dopiero od momentu nastąpienia zatarcia skazania, nie zaś wcześniej, nadto ma ono skutek "na przyszłość". Zasada uważania skazania za niebyłe, co oczywiste, może odnosić skutek tylko w stosunku do decyzji o charakterze konstytutywnym (prawotwórczym), nie zaś w stosunku do decyzji o charakterze deklaratoryjnym (poświadczającym). Nie budzi natomiast wątpliwości, że decyzje dotyczące stwierdzenia nabycia prawa do emerytury policyjnej, jak i stwierdzające ustanie prawa do emerytury policyjnej, mają charakter deklaratoryjny i jedynie potwierdzają spełnienie ustawowych przesłanek do nabycia lub utraty prawa na potrzeby wypłaty lub wstrzymania wypłaty świadczenia (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2000 r., III ZP 29/00, czy wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 lutego 2009 r., I UK 245/08, LEX 48901). Na marginesie warto zwrócić też uwagę, za postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 4 stycznia 2011 r., SDI 32/10, że "zatarcie skazania nie oznacza anulowania treści wyroku, to jest wyeliminowania go z mocą wsteczną z porządku prawnego jako w ogóle niewydanego i nie niweluje też całkowicie wszystkich skutków skazania, bowiem skazany nie odzyskuje wszystkich utraconych np. praw, orderów czy odznaczeń. Skazanie jest bowiem uważane za niebyłe, ale dopiero z chwilą jego zatarcia i od tego momentu dopiero funkcjonuje fikcja prawna i od tej też chwili nie może wywoływać żadnych negatywnych skutków prawnych dla skazanego. Podkreślić jednak należy, że wcześniej skazanie to istniało i wywoływało określone skutki wynikające z treści wyroku (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2009 r., I KZP 24/09, OSNKW 2009 nr 12, poz. 105)".

W ocenie Sądu zaskarżona decyzja jest zatem prawidłowa, bowiem fakt zatarcia skazania nie ma wpływu na to, iż prawo odwołującego się do emerytury policyjnej skutecznie ustało, a w konsekwencji nie jest nową okolicznością, wymienioną w art. 33 ustawy zaopatrzeniowej i nie powoduje ponownego ustalenia uprawnień do świadczenia.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

Zgodnie z art. 98 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Do niezbędnych kosztów procesu prowadzonego przez stronę osobiście lub przez pełnomocnika, który nie jest adwokatem, radcą prawnym lub rzecznikiem patentowym, zalicza się poniesione przez nią koszty sądowe, koszty przejazdów do sądu strony lub jej pełnomocnika oraz równowartość zarobku utraconego wskutek stawiennictwa w sądzie.

Zgodnie z § 9 ust. 2 i § 15 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z dnia 5 listopada 2015 r.) w sprawach o świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego i zaopatrzenia emerytalnego stawki minimalne wynoszą 180 zł. Zgodnie zaś z § 15 tego rozporządzenia, zasądzając opłatę za czynności radcy prawnego z tytułu zastępstwa prawnego, sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy pełnomocnika, a także charakter sprawy i wkład pracy pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia. Podstawę zasądzenia opłaty stanowią stawki minimalne. Opłata ta nie może być wyższa niż sześciokrotna stawka minimalna ani przekraczać wartości przedmiotu sprawy.

W związku z powyższym, Sąd mając na uwadze nakład pracy pełnomocnika organu emerytalnego, orzekł jak w punkcie 2 sentencji wyroku.

SSO Rafał Młyński

(...)